

GROENCERTIFICAAT IS BELANGRIJKE OPSTAP NAAR GROENE KUNSTSTOF

De toekomst van de polymeer- en chemische industrie is volgens de *Routekaart Chemie 2030* en de *Routekaart Rubber- en Kunststofindustrie 2030* grotendeels gebaseerd op groene grondstoffen. Om daar te komen moeten nog wel de nodige stappen worden gezet. Certificering is essentieel om die transformatie stapsgewijs tot stand te brengen.

Tekst: Joost van Kasteren

Als we van de ene dag op de andere zouden omschakelen van fossiele naar groene voeding voor naftakrakers, zouden we alle beschikbare biomassa in Nederland nodig hebben en zou de prijs tot grote hoogten stijgen”, denkt Bert Bosman, manager duurzame ontwikkeling van SABIC. “Bovendien is de vraag of er ook een markt is voor zulke hoeveelheden groene etheen en propaan. Met groencertificaten maak je een geleidelijke overgang mogelijk en vermijd je zulke schokken. Bovendien geeft het ons de mogelijkheid om onze installaties geleidelijk aan te passen, zodat je de investeringen kunt spreiden in de tijd.”

Groencertificaten – waarvan er al een paar in omloop zijn, onder meer voor biobrandstoffen, groene stroom en groen gas – waarborgen dat de biomassa duurzaam is

geproduceerd en verwerkt. Ook leggen ze vast of en hoe gecertificeerde biomassa gemengd mag worden met andere biomassa en fossiele grondstoffen.

Green Deal

Mede op initiatief van SABIC werd anderhalf jaar geleden een Green Deal gesloten tussen de Federatie NRK en de Nederlandse overheid om dergelijke groencertificaten te ontwikkelen voor kunststoffen. Later sloten zich ook andere partijen daarbij aan, waaronder Plastics Europe, Kellpla BV en de VNCI. Op 28 november werden de resultaten van de Green Deal gepresenteerd en bediscussieerd op de MJA-bijeenkomst van de NRK. Uiteindelijk moet er een werkbaar systeem voor certificering komen, dat kan worden opgenomen in de herziene NTA 8080, de Nederlandse standaard voor duurzaam geproduceerde en verwerkte biomassa.

Erik de Ruijter, directeur beleid en advies van de NRK, constateert dat er een groeiende behoefte is aan groene kunststoffen. “De klanten van onze leden, bijvoorbeeld in de verpakings- en in de automotive-industrie, vragen steeds meer om groene producten.”

Internationale standaarden

“Voor de certificering van groene kunststoffen is aansluiting gezocht bij internationaal erkende standaarden voor de productie van biomassa”, zegt Edith Engelen van AgentschapNL, die namens de overheid de ontwikkeling van het groencertificaat begeleidt. Wat betreft milieubelasting en biodiversiteit worden dezelfde criteria gebruikt als die gelden voor biobrandstoffen. Die criteria zijn destijds ontwikkeld door de Commissie Cramer en zijn voor het overgrote deel overgenomen in de *Renewable Energy Directive* (RED) van de Europese Unie. Daarnaast bevat het groencertificaat ook een aantal sociale criteria. Zo mag de productie van biomassa niet concurreren met die van voedselgewassen en worden de internationale principes van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en van de Verenigde Naties gehanteerd als het gaat om het welzijn van werknemers en bevolking. Tot slot worden

PROEFPROJECTEN

Nu de Green Deal nagenoeg is afgerond wordt het tijd om de groencertificaten te implementeren. Voor het zover is willen betrokken partijen in 2014 een aantal proefprojecten uitvoeren. Bedrijven die bezig zijn met vergroening van hun producten of hiervoor vergevorderde plannen hebben, kunnen zich aanmelden via: edith.engelen@agentschapnl.nl

GROENE AMBITIES VNCI

De VNCI streeft met de *Routekaart Chemie 2030* (www.routekaartchemie.nl) naar 40 procent broeikasgasreductie. De inzet van biobased grondstoffen is daar een integraal onderdeel van en draagt ook bij aan de langetermijnvisie van de chemische industrie (*Visie 2030-2050*, zie: www.heeftdechemietoeekomst.nl) voor een bredere beschikbaarheid van grondstoffen.

er economische eisen gesteld met betrekking tot registratie van productie, betrokkenheid van toeleveranciers en onderaannemers, en transparantie van betalingen. Met de keuze voor een brede set criteria zit Nederland op één lijn met de Duitse overheid. Het *Initiative Nachhaltige Rohstoffbereitstellung für die stoffliche Biomassenutzung* (INRO) richt zich eveneens op een certificeringssysteem voor biogebaseerde producten. "Het achterliggende idee is", aldus Engelen, "om samen met Duitsland en nog enkele andere Europese landen certificering voor biogebaseerde producten te introduceren in de EU, als aanvul-

ling op de RED. Op die manier creëren we in ieder geval in Europa een gelijk speelveld."

Mengsels

Naast certificeren van biomassa moet het certificaat ook inzicht geven in de *chain of custody*, de verwerking van de grondstof tot product (zie kader). Dat is belangrijk omdat niet in alle gevallen gecertificeerde kunststofproducten 100 procent groen zijn. Ook kan er sprake zijn van een mengsel van groene en al dan niet gerecyclede fossiele grondstoffen. De *plant bottle* van Coca-Cola bijvoorbeeld bestaat uit 22 procent groene grondstoffen, 25 procent gerecyclede kunststof en 53 procent *virgin* materiaal. "Voor SABIC zijn de 'massabalans' en 'book and claim' als methode interessant", zegt Bert Bosman. "Initieel mengen we bijvoorbeeld 1 of 2 procent biomassa bij in de voeding van de kraker. Maar dan kunnen we toch voor een gelijk percentage onze producten als 100 procent groen verkopen aan geïnteresseerde afnemers. Met certificaten kunnen we dat dan aantonen. In de loop van de tijd kan het percentage biomassa steeds hoger worden tot op termijn zelfs 100 procent." Voor andere bedrijven, die bijvoorbeeld 100 procent groene kunststoffen produceren, lijkt de *physical*

segregation-methode interessanter. De Ruijter van de NRK: "We laten het over aan de bedrijven om te bepalen welke methode ze willen gebruiken. Wel moet er een duidelijke afspraak komen bij welk percentage groene grondstoffen je mag claimen dat een product biogebaseerd is. Zelf denken we aan een minimum van 25 à 30 procent, maar dat is iets wat we met bedrijven en maatschappelijke organisaties willen bespreken." ■

CHAINS OF CUSTODY

Er zijn in principe vier soorten *chains of custody*:

1. De methode *'identity preserved'*. Daarbij is het product te herleiden naar de boerderij of plantage waar de biomassa is geteeld. Een voorbeeld is Max Havelaarkoffie. Die methode zal voor weinig kunststof producten weggelegd zijn.
2. De methode *'physical segregation'*. Daarbij wordt de gecertificeerde biomassa van een aantal bedrijven samengevoegd en verwerkt. Een voorbeeld daarvan zijn de yoghurtbekers die gemaakt zijn van PLA, polymelkzuur van biologische oorsprong.
3. De methode *'massabalans'*, waarbij het product daadwerkelijk voor een deel biogebaseerd is. Een voorbeeld is biobrandstof.
4. De methode *'book and claim'*, waarbij het product administratief voor een deel of geheel biogebaseerd is. Voorbeelden zijn groene stroom en groen gas.